

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/34/2015
Identifikačné číslo spisu:	1014200477
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1014200477.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: G. T., bytom XXXX E. X, A., zastúpená JUDr. Miroslavou Čapkovou, advokátkou, so sídlom v Trenčíne, Námestie sv. Anny č. 21, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2015 č. k. 8Scud/9/2014-25, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2015 č. k. 8Scud/9/2014-25 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 10. februára 2015 č. k. 8Scud/9/2014-25 podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil rozhodnutie odporkyne z 2. decembra 2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o sociálnom poistení“) znížil navrhovateľke od 4. februára 2014 sumu invalidného dôchodku na 166,80 eur mesačne z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne zo 17. októbra 2013 pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou od 30. mája 2011 je znížená zo 75% na 45%.

Súd prvého stupňa zistil, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava zo 17. októbra 2013, ktorý bol vypracovaný na základe kontrolnej lekárskej prehliadky, je navrhovateľka od 30. mája 2011 invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou o 45%. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredie, vysunuté pracovisko Bratislava z 19. marca 2014 je navrhovateľka od 30. mája 2011 invalidná podľa § 71 ods. 1 cit. zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou o 65%. Vzhľadom na túto skutočnosť odporca rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 5. apríla 2014 v rámci autoremedúry v súlade s § 112 ods. 1 cit. zákona zrušil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie z 2. decembra 2013 č. XXX XXX XXXX X a vydal nové rozhodnutie z 2. apríla 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým bol navrhovateľke podľa ustanovenia § 73, § 112 ods. 4 a 6 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov od 4. februára 2014

znižený invalidný dôchodok na sumu 226,30 eur mesačne.

Súd prvého stupňa rozhodol tak s odôvodnením, že „... navrhovateľke sa nepodarilo spochybníť nové rozhodnutie odporkyne, súd po jeho preskúmaní rozhodnutie z 2. apríla 2014 č. XXX XXX XXXX X o znížení sumy invalidného dôchodku potvrdil ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom“.

Súd prvého stupňa náhradu trov konania navrhovateľke nepriznal s odôvodnením, že navrhovateľka si trovy konania neuplatnila.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala navrhovateľka odvolanie. Namietala, že odporkyňa aj následne prvostupňový súd nedostatočne zistili skutkový stav a nesprávne jej zdravotný stav posúdil. Nevysporiadal sa riadne s posúdením jej zdravotného stavu so správnosťou záverov preskúmaného rozhodnutia. Výtkol súdu prvého stupňa, že právny záver o tom, že „navrhovateľke sa nepodarilo spochybníť nové rozhodnutie odporkyne“ vôbec neodôvodnil, a preto rozsudok pokladal za nezrozumiteľný. Navrhovateľka ďalej namietala, že jej zdravotný stav sa podstatne zhoršil a vykonávanie akejkolvek pracovnej činnosti je pre ňu nemožné. Žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že zruší napadnuté rozhodnutie odporkyne a vráti jej vec na ďalšie konanie.

Odporkyňa žiadala rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že navrhovateľka nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 246c OSP) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. upravuje obsahové náležitosti súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia je procesným právom účastníka, pretože len dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia dáva účastníkovi možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti tomuto rozhodnutiu, voči ktorému chce využiť možnosť podať opravný prostriedok.

Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, i keď nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k jeho rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu, nestačí len odkaz na určité časti zákonov.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok poskytuje.

Krajský súd však pri posudzovaní vecnej správnosti rozsudku súdu prvého stupňa dôsledne nerešpektoval zásady, obsahujúce požiadavku na spravodlivý súdny proces.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol obsah napadnutého preskúmaného rozhodnutia z 2. decembra 2013, obsah vyjadrenia odporkyne, záver o invalidite navrhovateľky v lekárskom posudku posudkového lekára sociálnej poisťovne a o procesnom rozhodnutí vec prejednať bez prítomnosti navrhovateľky. Pokiaľ krajský súd na tom základe, bez bližšieho odôvodnenia a právnej argumentácie v

opravnom prostriedku namietaných skutočností len skonštatoval so záverom, že „navrhovateľke sa nepodarilo spochybniť nové rozhodnutie odporkyne, súd po jeho preskúmaní rozhodnutie z 2. apríla 2014 č. XXX XXX XXXX X o znížení sumy invalidného dôchodku potvrdil ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom“, potom jeho rozsudok nebol vydaný v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., pretože je nepresvedčivý, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Nemožno z neho zistiť, akými úvahami sa súd riadil pri rozhodovaní o opravnom prostriedku navrhovateľky a samotný jeho záver požiadavkám zákona nezodpovedá.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody konštatoval, že napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu procesného práva navrhovateľky, pretože nezabezpečuje navrhovateľke právo na spravodlivý súdny proces. Navyše jeho záver o správnosti rozhodnutia odporkyne podľa názoru odvolacieho súdu je predčasný, lebo z neho nemožno zistiť, na akom skutkovom základe súd rozhodoval a akými skutkovými okolnosťami a právnymi predpismi sa pri rozhodovaní riadil.

Z obsahu spisu odvolací súd ďalej zistil, že na základe opravného prostriedku navrhovateľky z 21. januára 2014 súd prvého stupňa mal posudzovať zákonnosť rozhodnutia odporkyne z 2. decembra 2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým znížila navrhovateľke výšku invalidného dôchodku na sumu 166,80 eur mesačne, pretože podľa lekárskej správy a posudku posudkového lekára sociálneho poistenia zo 4. júla 2013 pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 30. mája 2011 je 45%.

Odporkyňa v priebehu súdneho konania vydala ďalšie dve rozhodnutia v prejednávanej veci o výške invalidného dôchodku. Rozhodnutím z 2. apríla 2014 č. XXX XXX XXXX X podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6 a § 82 zákona o sociálnom poistení znížila navrhovateľke sumu invalidného dôchodku od 4. februára 2014 na 226,30 EUR mesačne a rozhodnutím z 5. apríla 2014 č. XXX XXX XXXX X podľa § 112 zákona o sociálnom poistení zrušila odporkyňa prvé rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie z 2. decembra 2013 č. XXX XXX XXXX X o zmene sumy invalidného dôchodku.

Súd pri preskúmaní rozhodnutia orgánu sociálneho poistenia rozhoduje o zákonom nároku na dávku dôchodkového poistenia na základe skutkového stavu veci (§ 153 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p.). Ak v priebehu konania o preskúmanie rozhodnutia o dôchodku orgán sociálneho poistenia vydal ďalšie rozhodnutie týkajúce sa nároku na niektorú z dôchodkových dávok, je povinnosťou súdu posúdiť aj jeho zákonnosť, pokiaľ z neho nie je zrejmé, že sa stalo už len samo predmetom konania a nahradilo v plnom rozsahu predtým vydané rozhodnutie. O takomto novo vydanom rozhodnutí treba rozhodnúť popri predošlom a pokiaľ ho mení, v spojení s ním, lebo sa týka nároku vyplývajúceho zo spoločného základu, a ohľadne ktorého bol podaný opravný prostriedok. Obdobne treba postupovať aj v prípade, keď odporkyňa v priebehu konania o nároku na niektorú z dávok vydá viacero rozhodnutí.

Vzhľadom na dvojstupňovosť súdneho konania je potrebné, aby krajský súd preskúmal nielen rozhodnutie odporkyne z 2. decembra 2013, ale aj rozhodnutie z 2. apríla 2014 a z 5. apríla 2014, všetky č. XXX XXX XXXX X.

Odvolací súd nedostatky v procesnom postupe súdu prvého stupňa považoval za natoľko závažné, že rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova, vysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľky a vo veci znovu rozhodne s náležitým odôvodnením.

V novom rozhodnutí veci rozhodne krajský súd súčasne aj o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.